

Organizace a řízení stáda masného skotu

MVDr. Lukáš Hlubek, Veterinar.eu

www.veterinar.eu

**KLINIKA
CHOROB KONÍ
PETŘVALD**

- MVDr. Lukáš Hlubek + team 40 spolupracovníků:
- Klinika chorob koní Petřvald
- Veterinární služby v chovech koní, skotu a malých přežvýkavců
- Veterinární klinika Krmelín
- Kozí farma Krmelín
- Mlékárna Bon Lait
- Paznehtářské služby

Management masného stáda

- ▶ 1) plánování
- ▶ 2) organizace
- ▶ 3) řízení
- ▶ 4) kontrola

Proč chovat masný skot ...?

- ▶ Tvorba zisku !!!
- ▶ Udržování krajiny, rozložení rizika mezi komodity, tvorba pracovních míst ...
zástupné důvody
- ▶ Mnoho chovatelů mléčného skotu přechází na chov masných krav - snadnější,
levnější, méně pracovníků, volné dny a dovolené...

- ✘ Dva modely hospodaření:
  - ✘ Model dotační
  - ✘ Model produkční

Produkce masného skotu

- ▶ **Produkty stáda masného skotu:**
- ▶ 1) jatečný býk (zástavový skot)
- ▶ 2) chovná jalovice (prodej anebo obrat stáda)
- ▶ 3) jatečná kráva či jalovice

Produkce masného skotu

- ▶ Koncové produkty dle strategie:
  - ▶ 1) dotace - potřebné zatížení dobytčími jednotkami, ekologie
  - ▶ 2) maso - produkce zdravého, dobře odchovaného telete s vysokým růstovým potenciálem
- ▶ **Jediným opravdovým produktem masného stáda je TELE**

Výrobní cena jednotky produkční jednotky - telete

- ▶ Náklady na pořízení a dochov matky - VBJ
- ▶ Chov matky v průběhu celého roku (krmiva, údržba pastevních areálů, hnojná koncovka, mzdy, stroje, opravy, budovy, služby, režie, energie, investice, administrativa, daně...)
- ▶ - jatečná hodnota matky

Cena jedné produkční jednotky - telete

► Kalkulace při celoživotní produkci tří telat - pak vyřazení matky...

► Pořízení VBJ	35 000,-
► Krmný den (zima), á 30,-	9 450,-
► Krmný den (léto), á 4,-	2 184,-
► Zaměstnanec (1/50krav, 40 000,-)	28 800,-
► Ostatní náklady	36 000,-
► Jatečná cena krávy	-28 000,-
► Náklady na výrobu 1 telete	27 811,-

Jak vylepšit nepříznivou bilanci...?

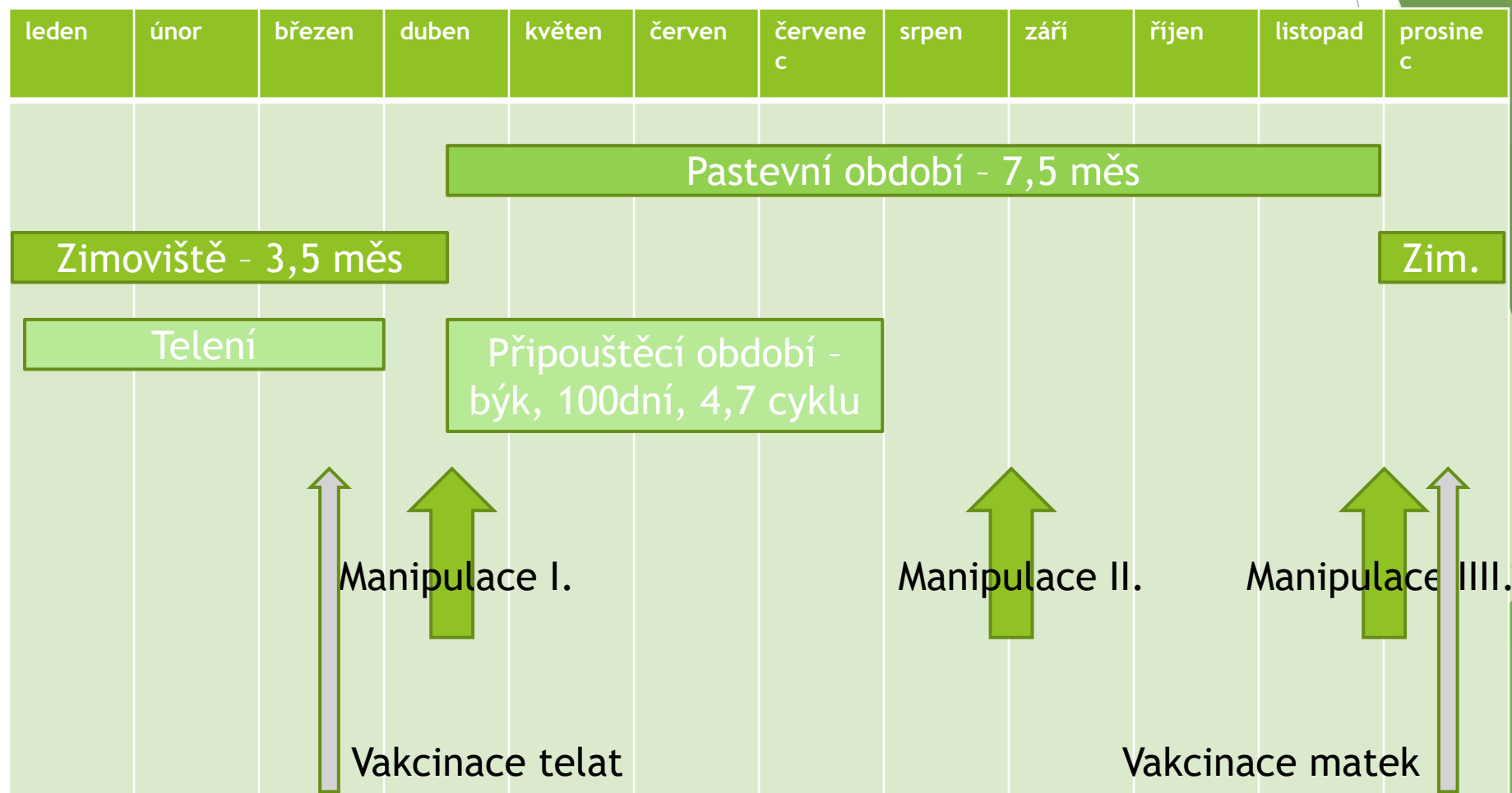
- ▶ snížit pořizovací cenu matky - vlastní odchov
- ▶ snížit ztráty krmiva, prodloužit pasení
- ▶ Vyrobit kvalitnější krmiva s vyšším obsahem živin
- ▶ zvýšit počet krav na 1 zaměstnance
- ▶ rozmělnit fixní náklady mezi velký počet krav
- ▶ zvýšit jatečnou hodnotu krav
- ▶ udržet maximální dlouhověkost matek
- ▶ mít každý rok tele - vynikající ukazatele reprodukce...

Organizace a řízení stáda

- ▶ Absolutní podmínka profesionálního a ekonomického hospodaření...
- ▶ Pouze při chytrém řízení stáda je možno dosáhnout nízkých nákladů na produkci telete a realizovat potřebné úkony...

Řízení masného stáda

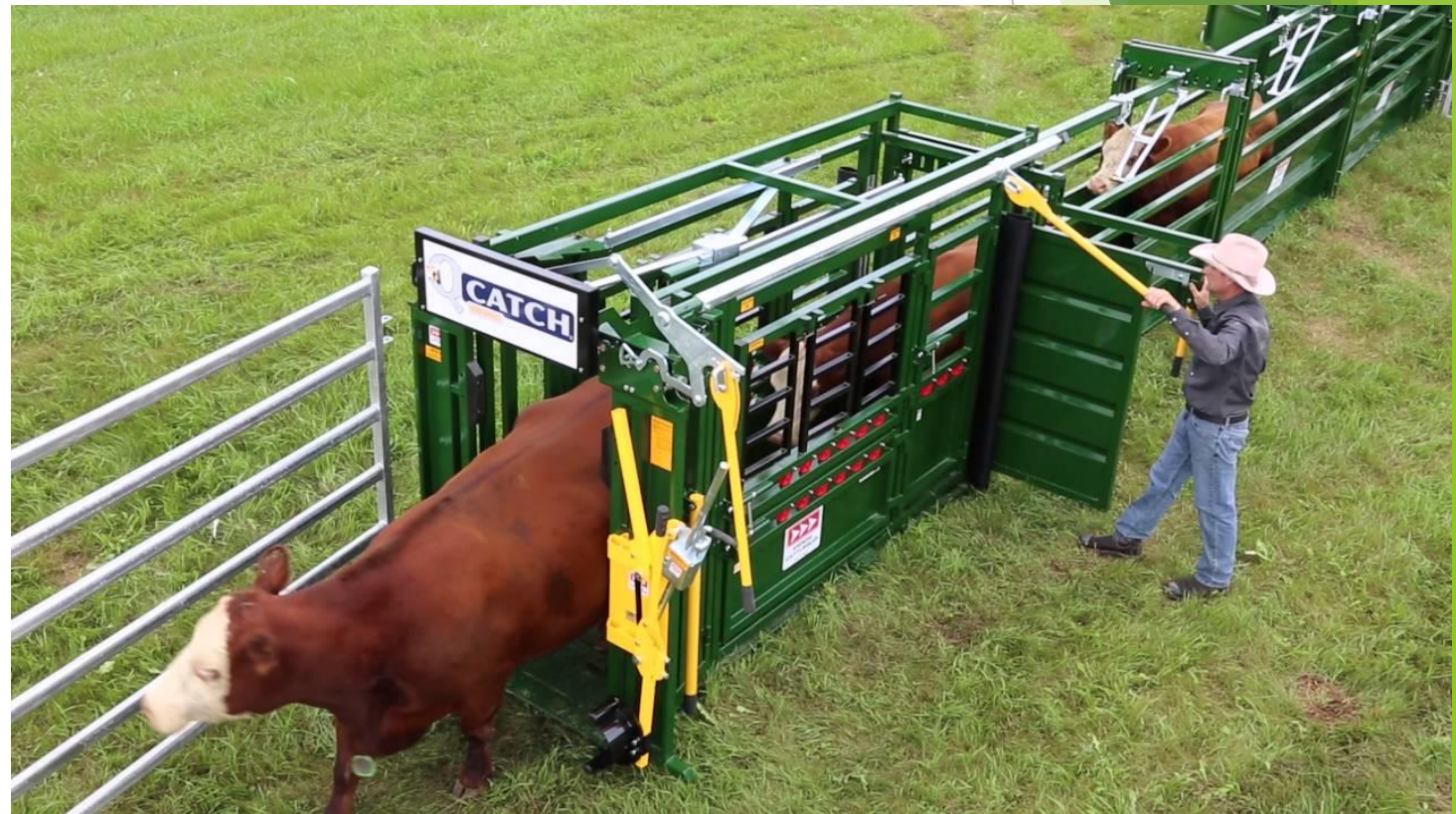
Manipulace I. - JARNÍ (15.4.)

- ▶ Při vyhnání zvířat ze zimoviště na pastvu
- ▶ Doznačení telat
- ▶ Vakcinace telat
- ▶ Jarní odčervení
- ▶ Úprava paznehtů ...?
- ▶ Odrohování telat

Manipulace II. - LETNÍ (30.8.)

- ▶ 30 a více dní po ukončení připouštění
- ▶ Diagnostika gravidity (fixace v kleci)
- ▶ Selekcce jalových krav - jatka
- ▶ Výběr býčků narozených v lednu
(7 měs, 250kg) - zástav 1.
- ▶ Povinné zdravotní zkoušky
- ▶ Úprava paznehtů

Období telení (5.1. - 31.3.)

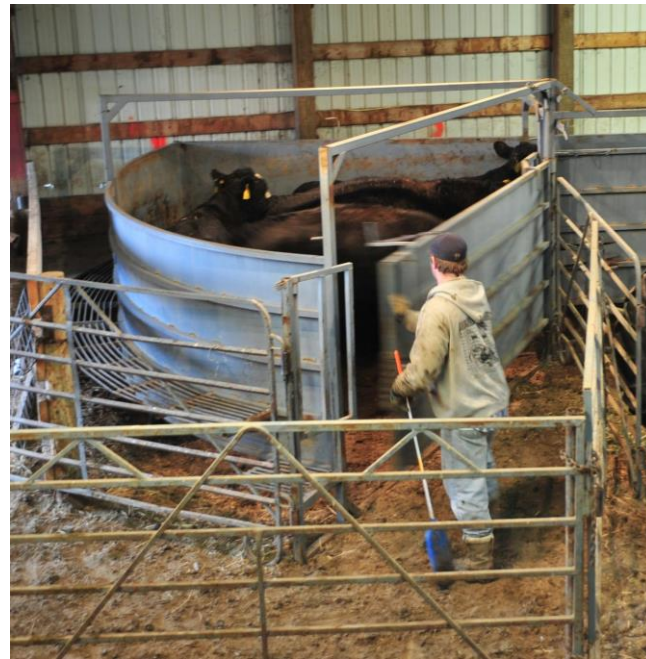

- ▶ Individuální vet. ošetření - telení, retence secundin, ošetření telat, ošetření jednotlivých případů kulhání...
- ▶ Značení telat, odrohování, kastrace býčků...
- ▶ Ošetření telat antikokcidiky
- ▶ Vakcinace telat intranasální, nebo v cca 8 týdnech stáří...

Manipulace III. - ZIMNÍ (30.11.)

- ▶ Při sehnání zvířat z pastvy na zimoviště
- ▶ Výběr býčků narozených v únoru a březnu (9, 10 měs, 250 - 350kg) - zástav 2.
- ▶ Selektce jalovic, kontrola jalovosti...
- ▶ Vakcinace vysokobřezích krav
- ▶ Podzimní odčervení

Důvody k vyřazování masných krav

- ▶ 1) špatné výsledky reprodukce - JALOVÁ
  - ▶ 2) onemocnění končetin - KULHAVÁ
  - ▶ 3) všechny ostatní příčiny
-
- ▶ Přerostlé paznehty, epizody kulhání, bolestivosti či přímo onemocnění prstu jsou jednou z příčin zhoršených výsledků reprodukce.
  - ▶ Pravidelná péče o paznehty zlepšuje reprodukční parametry stáda

Mykotoxiny - nenápadný škůdce...

- ▶ Během zimní sezóny je masné stádo poměrně často nuceno ke konzumaci mykotoxinů - závadné senáže, seno...
- ▶ Masné krávy na toto reagují zejména zhoršením zabřezávání a laminitidami - zvýšenou kulhavostí stáda.
- ▶ Obojí se negativně promítá do produkčních ukazatelů stáda a ekonomiky chovu s několikaměsíčním zpožděním.

Plemenný býk

- ▶ Dokonalá péče o paznehty nezbytná..
(únor/ březen, srpen, listopad)
- ▶ Při strouhání provést zdravotní zkoušky, odčervení, vakcinace, min. a vitaminovou suplementaci
- ▶ Důraz na správnou výživu odstaveného býka - kondici
- ▶ Odstavený býk nesmí intenzivně růst
- ▶ Odstavený býk nesmí ztučnět
- ▶ Odstavený býk se musí pohybovat

- ▶ Před připouštěcí sezónou zvyšte pohybovou aktivitu býka - kondiční příprava...

Plemenný býk

- ▶ Období připouštěcí:
  - ▶ Zvýšená potřeba energie, bílkovin, vitaminů, minerálů
  - ▶ Ztížený příjem - pastva...

Doporučení: připouštějte na nejlepší pastvině s maximální úživností a kvalitou i kvantitou porostu

Organizace a řízení stáda

- ▶ Pouze ve výborně organizovaném stádě má smysl provádět preventivní veterinární činnost, řídit výživu a provádět snadno potřebné úkony
- ▶ V současnosti se jedná o cca 5 - 10% stád
- ▶ Obrovské investice do technologie pro manipulaci a ustájení skotu jsou nezbytné - avšak poté umožňují minimální pracnost a vysokou produkci

Organizace a řízení stáda

- ▶ u mnohých chovatelů s nízkou úrovní materiálové vybavenosti chovu je neekonomické produkovat telata a hovězí maso
- ▶ doporučuji zaměřit se na dotační model chovu, bez investic a bez produkce....
- ▶ U ostatních postupně směřovat k cíli...
- co rok to tele -

